

Od Aše po Znojmo. Velcí kopytníci pomáhají obnovovat krajinu na více než 750 hektarech přírodně cenných lokalit po celém Česku

4.7.2024 - Dalibor Dostál | Česká krajina

Před deseti lety byla přirozená pastva velkých kopytníků v České republice prakticky neznámým pojmem. Dnes pomáhá obnovovat přírodu a biologickou rozmanitost na patnácti místech v celé České republice.

„Velcí kopytníci dokáží během pouhých několika let obnovit silně degradovanou lokalitu a vrátit jí ztracenou pestrost. Navíc jde o nákladově úsporné řešení, které šetří finanční prostředky veřejným institucím i soukromým vlastníkům,“ uvedl Dalibor Dostál, ředitel ochránářské společnosti Česká krajina, která ve spolupráci s vědci s přirozenou pastvou velkých býložravců v tuzemsku začala. Zájem o zakládání rezervací tak mají města, kraje, malé obce, národní parky, soukromí vlastníci pozemků, zemědělci i neziskové organizace.

Rezervace velkých kopytníků se tak nacházejí od nejzápadnější části České republiky, kde loni jedna vznikla u obce Krásná nedaleko Aše, až po Národní park Podyjí u Znojma.

„Nejvíce rezervací se nachází v Jihočeském a Plzeňském kraji, každý z nich hostí po třech rezervacích a připravují se další,“ doplnil Dalibor Dostál. Další rezervace pomáhají chránit přírodu v Královéhradeckém, Pardubickém, Karlovarském, Středočeském, Libereckém, Moravskoslezském a Jihomoravském kraji. Naopak žádná rezervace velkých kopytníků zatím není na Vysočině, v Olomouckém, Zlínském, Ústeckém kraji a v Praze.

„Celková rozloha pastevních rezervací v České republice dosahuje 769 hektarů. Řada rezervací má přitom potenciál dalšího růstu a jejich současná rozloha je spíše startovací. Zkušenosti s přirozenou pastvou v našich podmínkách ukazují, že pastevní rezervace nejlépe fungují, když se jejich rozloha alespoň blíží 100 hektarům. V tomto mají tuzemské pastevní rezervace velkou rezervu,“ upozornil Miloslav Jirků z Biologického centra Akademie věd České republiky. Více než 100 hektarů mají v současné době pastviny jediné tuzemské pastevní rezervace v bývalém vojenském prostoru Milovice. Přes 50 hektarů pak mají rezervace v Kozmicích u Opavy a v Rokycanech. Nejmenší je zatím rezervace Mnišské louky u České Lípy, kde se počítá s dalším rozšiřováním nad současných 5 hektarů.

Rezervaci velkých kopytníků může veřejnost podpořit hlasováním v soutěži o ekologické Oskary <https://www.eon.cz/energy-globe/hlasovani/rezervace-velkych-kopytniku/> Součástí ceny je finanční odměna, kterou by ochránci přírody využili na zlepšení zázemí pro velké kopytníky v milovické rezervaci.

Ochranářská společnost Česká krajina na projektech spojených s ochranou přírody spolupracuje s experty z Biologického centra Akademie věd České republiky, Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích, Univerzity Karlovy v Praze, Ústavu biologie obratlovců Akademie věd České republiky, Botanické zahrady hlavního města Prahy, Zoo Liberec, České zemědělské univerzity v Praze, Mendelovy univerzity v Brně, Masarykovy univerzity v Brně a dalších odborných institucí.

Projekty návratu a ochrany velkých kopytníků podporuje Akademie věd ČR v rámci programu Strategie AV 21, Záchrana a obnova krajiny, dále společnosti Nadace Kooperativa, Nadace Qminers,

Nadace Benetheo, JRD, Accace, ČEPS, Carborundum Electrite, Amanita Design, Linde, Semix, ProfiG2, Bird & Bird, Nadační fond rodiny Orlických, Printwell, Delta Light Czech, Bříza & Trubač, advokátní kancelář, Zelená domácnost, Vertue, Pro živou zahradu, JK Jitka Kudláčková, Nadace ČEZ, Megabooks CZ, Net4Gas, Pivovar Zubr, Cestovní kancelář Periscope Skandinávie, Hotelová škola Poděbrady, Operační program Životní prostředí, Státní fond životního prostředí, Agentura ochrany přírody a krajiny České republiky, Středočeský kraj, Jihomoravský kraj, Město Milovice, Město Benátky nad Jizerou, American International school ve Vídni, milovická Mateřská škola Kostička, sdružení Přátelé a rodáci Milovic i veřejnost.

Foto: Dalibor Dostál

<https://www.ceska-krajina.cz/4009/od-ase-po-znojmo-velci-kopytnici-pomahaji-obnovovat-krajinu-na-v-ice-nez-750-hektarech-prirodne-cennych-lokalit-po-celem-cesku>